

Saistošo noteikumu “Koplietošanas transportlīdzekļu izmantošanas saistošie noteikumi” paskaidrojuma raksts

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums	<p>Saistošie noteikumi izdoti, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 9. panta astoto daļu, ar kuru likumdevējs pašvaldībai piešķīris tiesības noteikt koplietošanas transportlīdzekļu izmantošanas noteikumus, ātruma ierobežojuma zonas un to novietošanas aizlieguma zonas.</p> <p>Koplietošanas transportlīdzekļu, tostarp mikromobilitātes rīku, popularitāte un izmantošana pēdējā laikā strauji augusi. Liepājas valstspilsētas pašvaldība (turpmāk arī – pašvaldība) ir trešā lielākā pašvaldība Latvijā, kurā ik dienu vērojams gan tūristu, gan vietējo un ārvalstu delegāciju pieplūdums. Viena no pilsētas nozīmīgajām teritorijām ir Liepājas vēsturiskais centrs.</p> <p>Vērojams, ka to lietotāji nereti pārkāpj ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu prasības, kā arī izturas neapdomīgi pret pārvietošanos ar koplietošanas transportlīdzekļiem, īpaši ar elektroskrejriteņiem. Proti, elektroskrejriteņi tiek novietoti vai pat nomesti vietās, kur tie būtiski traucē pašvaldības darbību nodrošināšanu, apdraud un rada neērtības citiem ceļu satiksmes dalībniekiem.</p> <p>Lai tiktu aizsargātas ceļu satiksmes dalībnieku, kas ir gājēji, velosipēdu vadītāji un autovadītāji, intereses un drošība, citu cilvēku tiesības, kā arī ievērojot sabiedrības nepieciešamību, lai neaizšķērsotu veikalu, dzīvojamo ēku, iestāžu ieejas, vārtus, lai novērstu negadījumus, tajā skaitā audzinātu koplietošanas transportlīdzekļu vadītāju drošu pārvietošanos, ir nepieciešams izstrādāt koplietošanas elektroskrejriteņu un velosipēdu izmantošanas noteikumus, ātruma ierobežojuma zonas un to novietošanas aizlieguma zonas.</p> <p>Saistošo noteikumu mērķis ir ietvert regulējumu, kas noteic koplietošanas elektroskrejriteņu un velosipēdu operatoriem pienākumu nodrošināt, lai to īpašumā vai valdījumā esošie mikromobilitātes rīki izmantoti ar cieņu pret citiem ceļu satiksmes dalībniekiem.</p> <p>Mērķa īstenošanai ir apzināti objekti un teritorija, kur ieviešams ātruma ierobežojums, ieviešamas novietošanas aizlieguma zonas, kā arī noteikti konkrēti novietošanas punkti. Šie objekti galvenokārt atrodas Liepājas vēsturiskā centra teritorijā.</p> <p>Vērtējot saistošo noteikumu izdošanas leģitīmo mērķi, secināms, ka šāda kārtība ir nepieciešama, lai aizsargātu sabiedrības drošību un intereses, tādējādi nodrošinot, ka koplietošanas transportlīdzekļu vadītāji ar savu rīcību neapdraud sabiedrības intereses. Tādēļ ir noteiktas vietas, kurās ir aizliegta koplietošanas elektroskrejriteņu un</p>

	<p>velosipēdu novietošana, kā arī noteikts samazināts šo transportlīdzekļu pārvietošanās ātrums.</p> <p>Saistošie noteikumi paredz tiesības Liepājas valstspilsētas pašvaldībai uzlikt koplietošanas transportlīdzekļu operatoram par pienākumu izpildīt noteiktu darbību, piemēram, izmantojot attālinātās vadības un kontroles sistēmu, kontrolēt koplietošanas transportlīdzekļu pārvietošanās un novietošanas iespējas, kā arī nodrošināt nekavējošu šo transportlīdzekļu savākšanu, ja tie novietoti vietās, kur tas ir aizliegts.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>Saistošo noteikumu īstenošana neietekmēs pašvaldībai pieejamos resursus.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>Ar saistošajiem noteikumiem tiks panākts, ka Liepājas valstspilsētas pašvaldības administratīvajā teritorijā koplietošanas transportlīdzekļu lietotāji tiks disciplinēti, tie varēs pārvietoties ar tādu maksimālo braukšanas ātrumu, ko pats lietotājs nevar uzstādīt, kā arī lietotājs būs spiests novietot koplietošanas transportlīdzekli tā, lai tas neapdraud citus ceļu satiksmes dalībniekus, kā arī neaizskar sabiedrības intereses.</p> <p>Saistošie noteikumi paredz jaunu regulējumu, kurš attiecināms uz komercdarbības veicējiem, proti, koplietošanas transportlīdzekļu operatoriem (īpašniekiem vai valdītājiem). Minētajām personām var rasties papildu finanšu slogs, piemēram, koplietošanas transportlīdzekļa attālinātās vadības un kontroles sistēmas ieviešanai. Tomēr, balansējot atsevišķu indivīdu un visas sabiedrības intereses, lielāka uzmanība pievēršama tieši ceļu satiksmes dalībnieku drošībai. Regulējums neierobežo komercdarbību, tas attiecināms uz visiem attiecīgās sfēras komercdarbības veicējiem, tiem tiks radīti vienlīdzīgi pienākumi, tādējādi nav saskatāma ietekme uz konkurenci.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>Kompetentā pašvaldības iestāde, kas var sniegt informāciju par saistošo noteikumu izpildi vai piemērošanu, ir Liepājas pašvaldības policija, kuras kompetencē ir saistošo noteikumu izpildes kontrole, Liepājas valstspilsētas pašvaldības Transporta infrastruktūras komisija un Liepājas būvvalde, kuru kompetencē ir attiecīgu vietu un objektu apzināšana un kartes papildināšana.</p> <p>Saistošo noteikumu piemērošanā ikviena persona var vērsties Liepājas pašvaldības policijā vai Liepājas valstspilsētas pašvaldībā un ziņot par neatbilstībām saistošo noteikumu prasībām.</p> <p>Saistošo noteikumu tiesiskais regulējums paredz, ka koplietošanas elektroskrejriteņu un velosipēdu operatoriem ir jānodrošina šo transportlīdzekļu droša izmantošana. Liepājas pašvaldības policija, saņemot informāciju par koplietošanas</p>

	<p>elektroskrejriteņu vai velosipēdu novietošanu aizliegtā vietā vai konstatējot, ka šiem transportlīdzekļiem nav ieviesta ātruma kontrole, izdod administratīvo aktu.</p> <p>Ar šiem saistošajiem noteikumiem netiek paredzētas papildu administratīvo procedūru izmaksas.</p>
5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem	<p>Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 14. punktā noteikta pašvaldības autonomā funkcija piedalīties sabiedriskās kārtības un drošības nodrošināšanā, tostarp izveidojot un finansējot pašvaldības policiju.</p> <p>Ņemot vērā pašvaldības autonomo funkciju nodrošināšanas pienākumu, kā arī likumdevēja piešķirto pilnvarojumu, saistošo noteikumu ievērošanas kontrole ir pakļaujama Liepājas pašvaldības policijai. Tādējādi nav nepieciešama jaunu institūciju vai darba vietu izveide.</p> <p>Administratīvā procesa likumā paredzētā piespiedu izpilde ir efektīva no sabiedrības interešu aizsardzības aspekta, tomēr tā prasa zināmus resursus no pašvaldības līdzekļiem. Proti, tiks patērēti cilvēkresursi saistošo noteikumu neizpildes konstatēšanai, administratīvā akta izdošanai, tā paziņošanas nodrošināšanai, izpildes kontrolei. Gadījumā, ja administratīvais akts netiks izpildīts, tiks patērēti cilvēkresursi administratīvā akta piespiedu izpildes, tajā skaitā piedziņas, nodrošināšanai. Kā arī finanšu līdzekļu izlietojums iespējamo piedziņu nodrošināšanai.</p>
6. Informācija par izpildes nodrošināšanu	Saistošo noteikumu izpildes kontroli nodrošina Liepājas pašvaldības policija.
7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana	Saistošie noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanai atbilstoši likumam un dotā pilnvarojuma ietvaram.
8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām	<p>Saistošo noteikumu izstrādes laikā tika vērtēta arī citu Latvijas pilsētu (piemēram, Rīga, Jelgava) pieredze koplietošanas transportlīdzekļu (elektroskrejriteņu) iekļaušanai ceļu satiksmē, kas iespēju robežās ņemta vērā.</p> <p>Saistošo noteikumu izstrādes laikā tika organizētas tikšanās ar mikromobilitātes transportlīdzekļu pakalpojumu sniedzējiem (operatoriem), valstspilsētas pašvaldības institūcijām.</p> <p>Atbilstoši Pašvaldību likuma 46. panta trešajā daļā noteiktajam, sabiedrības viedokļa noskaidrošanai un priekšlikumu iesniegšanai, saistošo noteikumu projekts un tam pievienotais paskaidrojuma raksts no 2025. gada 6. februāra līdz 20. februārim tika publicēts pašvaldības</p>

	<p>oficiālajā tīmekļvietnē www.liepaja.lv, paredzot iespēju ikvienam interesentam iesniegt savus priekšlikumus un komentārus, kā arī informācija tika izvietota pašvaldības telpās Rožu ielā 6 apmeklētājiem pieejamā vietā. Pēc sabiedrības viedokļa noskaidrošanas ir saņemts viens priekšlikums no koplietošanas skrejriteņu pakalpojuma sniedzēja par stāvvietu skaita palielināšanu. Šis priekšlikums ir izvērtēts, un tas daļēji ir ņemts vērā. Vietās, kur tas tehniski ir iespējams, koplietošanas transportlīdzekļu ierobežojuma zonas karte ir papildināta, nodrošinot efektīvāku un organizētāku stāvvietu izmantošanu</p>
--	---

Domes priekšsēdētājs

Gunārs Ansiņš